

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2233/2021
18.08.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Велисав Мићић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење Краљево и ЈП „Србијашуме“ Београд - ШГ „Голија“ из Ивањице, ради својине и уписа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1469/20 од 08.12.2020. године, на седници одржаној 18.08.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1469/20 од 08.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П 37/19 од 22.01.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено према туженима, да је тужилац искључиви власник земљишта које представља кп.бр. .../... КО ..., по култури шума 7. класе, површине 0.20,75 ха уписана у листу непокретности бр. ... КО ..., што су тужени дужни признати и дозволити да се тужилац на напред наведеној непокретности упише као власник у јавним књигама. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да солидарно тужиоцу на име трошкова поступка исплате износ од 72.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде, па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1469/20 од 08.12.2020. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди према туженима, да је тужилац искључиви власник земљишта и то катастарске парцеле бр. .../... КО ..., по култури шума 7. класе, површине 0.20,75 ха, уписане у листу непокретности број ... КО ..., што су тужени дужни признати и дозволити да се тужилац на напред наведеној непокретности упише као власник у јавним књигама и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14), па је одлучио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других повреда поступка учињених пред другостепеним судом због којих се ревизија може изјавити применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Општинске комисије за расправљање имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини у ... од 03.09.1963. године, које је постало правноснажно и извршно 10.05.1971. године, признато је кућној заједници сада пок. ББ из ... и то члановима његовог домаћинства ВВ, ГГ и тужиоцу у својину самовласно заузето земљиште на месту званом „...“ и „...“ и то привремено обележене кп.бр. .../... и .../... обе КО Предаја наведених катастарских парцела извршена је 17.04.1971. године и том приликом од стране геометра констатовано да површина која је наведена у решењима није правилно одређена, па се у односу на фактичко стање појавила разлика од 0.14,34 ха, односно на терену наведене парцеле имају већу површину од површине која је наведена у решењу Општинске комисије. На основу решења Скупштине Општине Ивањица од 03.06.1963. године извршена је и промена у јавним књигама, те су кп.бр. .../... и .../... уписане у лист непокретности број ... КО ... на правног претходника тужиоца, његовог оца, сада пок. ББ, а након његове смрти као власници наведених парцела, по основу решења О 73/95 од 19.10.1995. године су уписани његови синови, тужилац и његов брат, сада такође пок. ГГ са којим је тужилац закључио поравнање од 07.06.2000. године које је спроведено у јавним књигама, па је кп.бр. .../... уписана у поседовни лист број ... КО ... на тужиоца као искључивог власника, а кп.бр. .../... уписана у поседовни лист број ... КО ... на ГГ, као искључивог власника. На спорној катастарској парцели .../... КО ..., никада ни тужилац ни његови правни претходници нису били уписани као власници. Тужилац је навео да се не разуме у бројеве катастарских парцела, а од стране заступника ШПИК-а 60-тих година тужиоцу је речено да не може да им се врати шума где је била колиба, а да може да се врати њива.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, закључујући да су правни претходник тужиоца, а потом и тужилац од враћања кп.бр. .../... и .../..., били искључиви држаоци спорног земљишта, да тужилац нема закониту државину, али је применио одредбу члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа, сматрајући да тужилац има савесну државину која се има рачунати од 03.08.1996. године до дана подношења тужбе.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев, закључујући да у конкретном случају нису испуњени услови за стицање својине тужиоца путем одржаја, јер на страни тужиоца не постоји савесност, прописана одредбом члана 28. став 4. ЗОСПО.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано ревидент оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Одредбом члана 28. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да савестан и законит држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком десет година (став 2.), да савестан држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година (став 4.). Чланом 30. ставом 1. истог закона прописано је да време потребно за одржај почиње тећи оног дана када је држалац

ступио у државину ствари, а завршава се истеком последњег дана времена потребног за одржај, док је чланом 72. ставом 2. прописано да је државина савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова.

Наведеним законским одредбама, регулисано је стицање права својине непокретности одржајем. Одржај је начин оригинарног стицања субјективних стварних права на основу државине одређеног квалитета и протеком одређеног рока. За стицање права својине одржајем потребна је законита и савесна државина ствари и протек рока од десет година за непокретне ствари или савесна државина ствари и протек рока од 20 година за непокретне ствари. Закон у одредбама члана 72. ближе одређује закониту и савесну државину па тако прописује да је законита она државина која се заснива на пуноважном правном основу који је потребан за стицање права својине и ако није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења. То је државина која је стечена на основу пуноважног правног посла, што у конкретном случају није било испуњено, јер правни претходник тужилаца није имао пуноважан правни основ за стицање спорне парцеле. Државина потребна за стицање права својине одржајем мора бити савесна. Закон одређује да савесна државина постоји ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова. Држалац мора бити савестан за све време трајања одржаја. Правилан је закључак у побијаној одлуци да тужилац није био савестан, због чега је неосновано супротно указивање у ревизији. Наиме тужилац је био укњижен на парцели .../..., док на спорној катастарској парцели .../... КО ..., никада ни тужилац ни његови правни претходници нису били уписани као власници коју чињеницу, која је постојала и у време када се и сам књижио на парцели, је тужилац морао и могао знати и није му могла остати непозната. Ово стога што му је и предочено да спорна катастарска парцела на којој је шума не може бити враћена, а код чињенице, коју је увиђајем утврдио и првостепени суд, да спорна парцела представља шумско земљиште, односно шуму, произлази да је тужиоцу од почетка било познато да спорна парцела не може да му се врати односно додели и да не може стећи право власништва на истој, а поред тога био је упознат и са чињеницом фактичког стања на терену коју је геометар изнео, да су парцеле веће површине на терену од површине наведене у решењу од 03.09.1969. године, те је због свега наведеног тужилац био несавестан, што су тужени супротно ревизијским наводима и доказали, због чега нису ни испуњени услови прописани чланом 28. став 4. у вези члана 72. став 2. ЗОСПО за стицање својине тужиоца одржајем. Нужни услов за стицање права својине ванредним одржајем је савесност државине, а несавесна државина не може никада, па ни протеком времена да доведе до стицања права својине. Из наведених разлога, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

На основу изнетих разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић